

BEZ CENZURY

LEGNICKIE 1981

W 40. ROCZNICĘ WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO

O stanie wojennym napisano już niemal wszystko. Pokazano „bibułę”, dokumenty, ulotki, zdjęcia i plakaty. Jednak każda kolejna rocznica jego wprowadzenia skłania do wspomnień.

Rozpoczęty w sierpniu 1980 i gwałtownie zakończony 13 grudnia 1981 roku „karnawał solidarności” był trwającym kilkanaście miesięcy dziwnym czasem, w którym zapanowała względna wolność słowa. Cenzura z ul. Mysiej schowała się w mysich dziurach. Można było wiele powiedzieć i wiele pokazać. Fotografie z tego czasu zapewne nie napawały oglądających je dumą i optymizmem. Dziś są jeszcze bardziej przerażające, szare i biedne. Prezentowane na wystawie dokumenty tekstowe są niejako komentarzem do zdjęć.

Zobaczmy, co pokazywały...

Prezentowane na wystawie dokumenty i fotografie pochodzą z zasobu Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy (zespoły archiwalne: nr 85/381 Komitet Wojewódzki PZPR w Legnicy, nr 85/296 Zbiór fotogramów miasta Legnicy).

NIEZALEŻNY SAMOZADNY
ZWIAZEK ZAWODOWY
"SOLIDARNOSC"
w LEGNICY
ul. Rocznice I. II p. tel. 202-17
SEKRETARIAT

L. 61. 42/81

Legnica, dnia 9 stycznia 1981 r.

Wojewódzki Komitet Frontu
Jedności Narodu

w L e g n i c y

Zgodnie z uchwałą podjętą w dniu 9 stycznia 1981 r. przez Prezydium Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" oraz przedstawiciele wszystkich Komitetów Założycielskich i Komisji Zakładowych NSZZ "Solidarność" regionu legnickiego - żądamy, aby Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu niezwłocznie zobowiązał posła na Sejm PRL z ziemi legnickiej Stanisława Cieślaka do złożenia mandatu poselskiego.

Uważamy, że Stanisław Cieślak swoją działalnością polityczną i gospodarczą na terenie województwa legnickiego sprzeniewierzył się wysokim wymaganiom godności przedstawiciela narodu polskiego w Sejmie PRL.

Zażucamy mu przede wszystkim pozbawienie województwa legnickiego wysokiej klasy specjalistów z życia gospodarczego, administracyjnego i kulturalnego, a nadto apodyktyczność, woluntaryzm, prywatę i ubliżający stosunek do świata pracy i inteligencji.

Równocześnie informujemy, że jeżeli Stanisław Cieślak dobrowolnie nie złoży mandatu poselskiego w terminie do dnia 31 stycznia 1981 r. będziemy kategorycznie żądać zwołania plenarnego posiedzenia Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu i zaproszenia na jego posiedzenie przedstawiciele wszystkich Komisji Zakładowych z wszystkich zakładów pracy województwa legnickiego, którzy osobiście personalnie przedstawiają zażutę pod adresem Stanisława Cieślaka, wykluczającą dalszą możliwość sprawowania mandatu posła na Sejm PRL.

Do wiadomości:

1. Krajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ "Solidarność" Gdańsk.
2. Wszystkie MKZ-y w kraju.
3. Komisja Współdziałania Partii i stronnictw politycznych w Legnicy.
4. Poseł na Sejm PRL prof. dr hab. Kazimierz Orzechowski - Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego
5. Wojewoda legnicki - mgr inż. Zdzisław Barczewski.

NIEZALEŻNY SAMOZADNY
ZWIAZEK ZAWODOWY
"SOLIDARNOSC"
w LEGNICY
ul. Rocznice I. II p. tel. 202-17
SEKRETARIAT

Legniccy wandalę dewastuję budki telefoniczne. Uchodzi im to bezkarnie. Mieszkańcy narzekają, ale niczego nie widzą i niczemu nie przeciwdziałają, bo to przecież państwowe, a milicji też nie udaje się pochwycić sprawców. Skutek: zgodne narzekanie

II/81 Waldemar Sikorski

CZUJESZ SIĘ
POLAKIEM?
ZRÓB TO SAMO !!!

Zakład „Milany” w Głogowie opracował ciekawą kolekcję ubiorów dziecięcych. Jednak ich produkcja uzależniona jest od dostaw przędzy. Najpoważniejszą barierą działalności „Milany” w obliczu tzw. małej reformy gospodarczej jest zaopatrzenie surowcowe

III/81 Waldemar Sikorski

KOMUNIKAT NR 1 KOMITETU ORGANIZACYJNEGO
MANIFESTACJI O POKÓJ I WOLNOŚĆ

A B E L

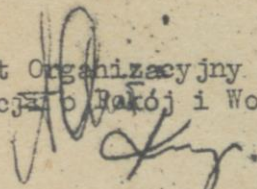
Komitet Organizacyjny Manifestacji o Pokój i Wolność informuje, że w dniach 26 lub 27 czerwca 1981 r. zorganizowany zostanie w Legnicy - masowy wiec społeczeństwa województwa legnickiego, poświęcony pamięci ofiar bestialsko pomordowanych w Poznaniu w czerwcu 1956 roku.

W czasie manifestacji odprawiona zostanie Msza Święta polowa.

Zwracamy się do wszystkich robotników, osób mogących służyć nam pomocą, osób posiadających materiały, dokumenty, fotografie /do wykorzystania za pozwoleniem/ z tego okresu o włączenie się w przygotowanie i organizację wiecu.

Informacji w tej sprawie udziela Komitet Organizacyjny w osobach Zdzisław Grobelny, Zbigniew Krzystek. Komitet mieści się w siedzibie MKZ NSZZ "Solidarność" Legnica ul. Jordana 12, tel. 295-06 .

Komitet Organizacyjny
Manifestacji o Pokój i Wolność

Z wielkich planów działaczy kultury sprzed wprowadzenia wolnych sobót zostało się niewiele. Placówki kulturalne są zamknięte i ludziom pozostaje oglądanie nudnawego już telewizyjnego Studio-2

Oprócz małego klubu spółdzielczego na osiedlu Kopernik w Legnicy nie ma żadnych placówek kulturalnych. Odstrasza też reklama śródmiejskich placówek kulturalnych

III/81 Waldemar Sikorski

1kg MIĘSA	1 BERET	3 PRZEMÓWIENIA PREMIERA	TALON NA KUR E I BALON	1 KOSZULA
100g MYDŁA	1 KSIĄŻKA	1 GAZETA	28 DZIENNIKÓW TV	1 PACZKA CONFETTI
1 WOLNA SOBOTA	2 BUTY	10 PAPIEROSÓW	10 WIN OWOCOWYCH	KARTKI NA M-G LUTY

W stanie surowym gotowy jest już nowy pawilon operacyjny i intensywnej terapii Szpitala Chirurgicznego przy ul. Murarskiej w Legnicy. Budowlani mają kłopoty ze zdobyciem glazury i terakoty potrzebnej do prac wykończeniowych

III/81 Waldemar Sikorski

Katastrofalny stan obiektów legnickiej służby zdrowia może odmienić budowa Szpitala Wojewódzkiego przy ul. Wrocławskiej. Jak na złość robota ślimaczy się. Brakuje cementu, sprzętu... Czy sytuację uratuje przerwanie kilkudziesięciu inwestycji przemysłowych?

V/81 Waldemar Sikorski

Hotel „Cuprum” w Legnicy – dysponuje 271 miejscami w pokojach 1–2 osobowych i apartamentach. Na gości czekają restauracja, kawiarnia, dyskoteka, a także kioski „Pewexu” i z pamiątkami oraz fryzjer. Zmotoryzowani mogą liczyć na przyhotelowy warsztat. Ostatnio hotel jest wykorzystany zaledwie w 40 procentach

IV/81 Waldemar Sikorski

Zakaczawie, to druga, mniej oficjalna twarz Legnicy. Niestety, nie ma się tu czym chwalić...

V/81 Waldemar Sikorski

Zapadła decyzja o likwidacji trzech wsi sąsiadujących bezpośrednio z Hutą Miedzi „Głogów”. Na razie jednak rolnicy sieją i sadzą w ziemi, która została uznana przez specjalistów za skażoną szkodliwymi dla zdrowia pyłami metali ciężkich

VI/81 Krzysztof Raczkowiak

Gospodarka polska roku 1981: Fabryka Fortepianów i Pianin w Legnicy nie wyeksportuje swoich wyrobów w kwietniu, ponieważ nie ma lakieru sprowadzanego z RFN. Z braku kilkuset stracimy kilka tysięcy dolarów

V/81 Waldemar Sikorski

Po zgonie Prymasa Polski, kardynała Stefana Wyszyńskiego w całym województwie legnickim odprawiono msze żałobne. Wierni zgromadzili się też w legnickim kościele Św. Jana

VI/81 Waldemar Sikorski

Z wielkim wysiłkiem udaje się górnikom miedziowego zagłębia pokonywać trudności zaopatrzeniowe. Brakuje rękawic, nie mówiąc już o oponach i częściach zamiennych do maszyn

KAWT IX/81 Waldemar Sikorski

Telex

Legnica, 4.12.1981 r.

Komitet Centralny PZPR
Wydział Organizacyjny
Sektor Informacji

Informuje, że na posiedzeniu Komisji KW do spraw przemysłu
miedziowego sformułowano do władz centralnych wnioski, ^{4/5 P}
~~o~~

- * wycofanie z kart zaopatrzeniowych preferujących górników dodatkowych przydziałów używek /alkohol i papierosy/ oraz słodyczy z pozostawieniem mięsa i tłuszczu, jako faktycznie niezbędnych dla regeneracji sił. Preferowanie używkami i słodyczami odbierane jest jako podział społeczeństwa;
- + podobnie oceniono przydział talonów samochodowych dla górników KGHM, podczas gdy pozostałe załogi Kombinatu Miedzi - pracujące w ścisłym związku z górnikami, a więc zakłady usługowe, zaplecza oraz huty - nie otrzymały talonów. Rodzi to niezadowolenie oraz podział wśród załóg Kombinatu.

Ponadto krytycznie odniesiono się do faktu, że pomimo dobrych zbiorów buraków cukrowych nie zabezpieczono na grudzień, jako zwyczajowy miesiąc świąteczno-upominkowy, dodatkowych dostaw wyrobów cukierniczych, które mogłyby być zakupione przez zakłady pracy z przeznaczeniem głównie na paczki gwiazdkowe dla dzieci.

Sekretarz KW PZPR
Henryk Gołębiowski

Z powodu katastrofalnej sytuacji zaopatrzeniowej, a także dyskryminacji Legnickiego w rozdzielnikach centralnych, 3 września zastrajkowali górnicy kopalni „Rudna”. Poparły ich inne zakłady. Protestujący zagrozili, że jeżeli sytuacja nie poprawi się – podejmą 8 godzinny strajk ostrzegawczy, a potem właściwy. Na apel delegatów na zjazd „Solidarności” akcję protestacyjną zawieszono

LUDZIE PRACY WOJEWÓDZTWA LEGNICKIEGO

Powaga chwili skłania, aby każdy Obywatel, każdy Polak, któremu nieobojętny jest los naszego kraju, głęboko przemyślał swoje stanowisko i postępowanie w obecnej sytuacji.

Poczucie odpowiedzialności za losy gospodarki kraju, za ułożenie spraw w Ojczyźnie zgodnie z założeniami socjalistycznej odnowy, każe nam zwrócić się do Was z gorącym i serdecznym apelem !

Zdezorganizowana gospodarka polska może nie wytrzymać tych nowych ciosów. Znajduje się ona dziś na pograniczu załamania. Konsekwencje tego uderzają przede wszystkim w klasę robotniczą. Ciosy zadane produkcji godzą bezpośrednio w nas wszystkich.

Znajomość faktów pozwala nam stwierdzić, że za uzasadnionymi powodami robotniczego gniewu kryją się często wrogowie naszego spokoju. Pragną oni za wszelką cenę przeszkodzić wychodzeniu z kryzysu. Pod fałszywymi pretekstami, często z myślą o przeciwstawieniu się obowiązującemu prawu, chcą zapchnąć nas do jeszcze większej tragedii. Ich celem jest obalenie władzy ludowej. W i m i e t e g o c h c ą d o p r o w a d z i ć d o k a t a s t r o f y n a r o d o w e j.

W naszym kraju strajkuje się z powodu braku towarów w sklepach, a również bardzo często z zupełnie błahych powodów. Zmniejsza to jeszcze bardziej możliwości produkcyjne przemysłu i zaostrza przyczynę kryzysu. Nikt myślący nie podcina gałęzi na której siedzi. P r z e r w i j m y t e n f a t a l n y k r ą g p ó k i n i e j e s t z a p ó ź n o.

Apelujemy do Was, z a o s z c z ę d ź m y O j c z y ź n i e s t r a j k ó w. N i e w y r a ż a j ą o n e W a s z e g o i n t e r e s u ! N i e t ę d y d r o g a ! W a s z e d e c y z j e w s p r a w i e s t a n o w i s k a w o b e c z j a w i s k s p o ł e c z n o - p o l i t y c z n y c h i g o s p o d a r c z y c h k r a j u p r z e d y s k u t u j e w k o l e k t y w a c h p r a c o w n i c z y c h , w k r ę g u r o d z i n y i n a j b l i ż s z y c h.

Tylko rozsądkiem i wysiłkiem całego społeczeństwa można zatrzymać dramatyczny bieg wydarzeń w naszym kraju.

Legnica, grudzień 1981 rok.

Po ponownym wprowadzeniu rejestracji kartek mięsnych w sklepach zapanował większy ład. Przede wszystkim zmniejszyły się kolejki

125
Legnica, dnia 12.12.1981 r.

Telex nr 431

KOMITET CENTRALNY PZPR

Wydział Organizacyjny

W nawiązaniu do wczorajszej informacji Dziennika Telewizyjnego dotyczącej oświadczenia Zarządu Oddziału NSZZ "Solidarność" w sprawie wyprowadzenia wojsk radzieckich z Legnicy w pełni potwierdzamy informację o odbytej rozmowie telefonicznej między Wojewodą Legnickim a przewodniczącym ZO NSZZ "Solidarność" ob. Sawickim

W niektórych zakładach /m.in. w Prochowicach/ przez radio-
węzeł podawane jest oświadczenie Zarządu Oddziału "Solidarność" w Legnicy nt. wczorajszej informacji zamieszczonej w Dzienniku Telewizyjnym. Stwierdza się w nim przekłamanie na temat rozmów z wojewodą - nie dotyczyły one stacjonowania wojsk radzieckich, ale 400 dywanów sprzedanych obywatelom radzieckim. Ludzie w zakładach są dezorientowani, nie wiedzą komu mają wierzyć, gdzie leży prawda. Domagają się zajęcia stanowiska w tej sprawie. Mówi się o wprowadzeniu gotowości strajkowej.

W dniu wczorajszym odbyło się drugie już spotkanie w ramach tworzenia Rady FPN w Legnicy. W spotkaniu wzięli udział wszyscy, do których wysłane zostały zaproszenia /w tym przedstawiciele kościoła ewangelicko-augsburskiego i prawosławnego - księży/, oprócz Zarządu Oddziału "Solidarność, którzy uczestniczyli w pierwszym spotkaniu. Kilka dni wcześniej poinformowali nas teleksem, że ze względu na zaostrzenie sytuacji w kraju, zrywają wszelkie kontakty z władzami wojewódzkimi.

5 grudnia odbył się w Legnicy I Wojewódzki Zjazd NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”. Nowym przewodniczącym został Władysław Papurzyński z gminy Głogów

89

Dni stanu wojennego
wypełnić muszą

wzmociona praca,
dyscyplina,
porządek

17.12.1981 v

Koleżanko i Kolego!

35

Po raz pierwszy w Twoim młodym życiu spotykasz się z nieznaną Ci sytuacją.

Stan wojenny nakłada także na Ciebie szczególne obowiązki. Liczy się każda godzina Twojej pracy, od której zależy spokojny dzień w życiu Twoim i Twoich najbliższych.

W obliczu przełomowego momentu w historii Ojczyzny konieczne jest poniechanie emocji, nieuleganie nieodpowiedzialnym namowom.

Zanim cokolwiek uczynisz, głęboko się namyśl. Teraz jak nigdy dotąd potrzebny jest rozsądek. W Polsce może być lepiej, ale warunkiem niezbędnym po temu jest spokój w zakładach pracy, na ulicach, w każdym rodzinnym domu.

Za kilka dni siądziemy przy świątecznym stole. Od nas wszystkich zależy, czy będą to dni wielkiego pojednania.

Czy zdajesz sobie sprawę, że od Ciebie przede wszystkim zależy przyszłość Polski?

ZARZĄD WOJEWÓDZKI ZWIĄZKU
SOCJALISTYCZNEJ MŁODZIEŻY POLSKIEJ

KOMENDA CHORĄGWI
ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

ZARZĄD WOJEWÓDZKI
ZWIĄZKU MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ
w Legnicy

22.12.81

53

2000 opz.

DO MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA LEGNICKIEGO !

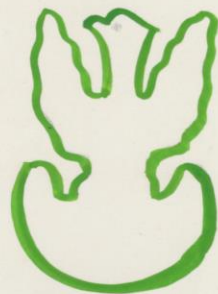
Decyzja o konieczności wprowadzenia stanu wojennego wynika z niebezpiecznego rozwoju wydarzeń w kraju, z rosnącą anarchizacją społecznego życia. Jak długo mieliśmy trwać w niepewności, w stałym strajkowym zagrożeniu, w świadomości, że dzień następny będzie gorszy od poprzedniego? Czy nie nastał czas najwyższy, by przerwać pasmo utarczek, oszczerstw, wzajemnych oskarżeń ?

Zacznijmy od nowa tworzyć dzień dzisiejszy, tworzyć go tak, by nasze dzieci znów nie powiedziały nam - ojcom, z gorzkim wyrzutem, że to było Wasze dzieło, dzieło za które młode pokolenie musi płacić.

Zastanówmy się wspólnie i uczciwie do czego prowadzą nie-pokoje, co one nam dają, czy tędy droga? Wszak nie sposób dłużej żyć bez wizji spokojniejszego jutra, nie wolno też zaprzepaścić szansy budowania odnowionej socjalistycznej Ojczyzny, szansy jaka się wykry-stalizowała w wyniku posierpniowych przemian.

OBYWATELU ! Przed nami święta, tradycyjna choinka - czas szczególnej zadumy i refleksji. Niech najbliższe świąteczne dni utwierdzą Cię w przekonaniu, że czas trwania stanu wojennego zależy również od Ciebie, od Twojej codzien-nej uczciwej pracy, od podporządkowania się koniecznym, przyjętym w takiej sytuacji przepisom porządkowym.

WOJEWÓDZKA KOMITET OBRONY W LEGNICY

WOJSKO
STANEŁO
W OBRONIE
PRAWA

169

Legnica, dnia 31.12.1981 r.

Telex nr 459

Komitet Centralny PZPR
WARSZAWA
Sektor Informacji

W dniu dzisiejszym nie notowaliśmy w województwie żadnych incydentów. Niektóre zakłady /m.in. ZPDz. "Hanka" i ZPO "Elpo" w Legnicy/ w dniu dzisiejszym nie pracowały - dzień ten odpracowano wcześniej. Dość dobrze - jak na warunki stanu wojennego - funkcjonuje handel. Społeczeństwo bardzo pozytywnie ocenia fakt przebranzowienia kilku sklepów branży przemysłowej na spożywcze. Dotkliwie jest odczuwany brak wielu artykułów dla dzieci, głównie obuwia.

W województwie legnickim przebywa delegacja z zaprzyjaźnionego bułgarskiego okręgu Stara Zagora. Przywiozła ona noworoczne upominki dla dzieci /46 tys. paczek dla rodzin i 37 tys. paczek dla dzieci/.

Z otrzymanych sygnałów wynika, że duże zainteresowanie i akceptację społeczeństwa wyrażała informacja o wniosku WRON skierowanym do Sejmu PRL w sprawie powołania Trybunału Stanu. W związku z tym jest wiele pytań dotyczących jego składu i zasad funkcjonowania. Jednocześnie występują żądania, by posiedzenie Sejmu odbyło się niezwłocznie, umożliwi to szybkie ukazanie głównych sprawców kryzysu.

Wiele osób mówi, że: "kara dla Gierka i Jaroszewicza oraz ich ekipy powinna być równomierna do szkód wyrządzonych narodowi", żąda się również dla nich najwyższego wymiaru kary. Twierdzi się, że "dopiero po zakończeniu postępowania karnego dla Gierka i ekipy można będzie wyciągać wnioski do ekstremistów "Solidarności" oraz członków innych ugrupowań antysocjalistycznych.

Pomysł i realizacja: Edyta Łaborewicz
Wykonanie skanów: Jarosław Bednarek